

Predikan i Tunge och Skepplanda kyrkor 2022

Juldagen

”Jesu födelse”

Jes 9:2-7

1 Joh 1:1-4

Luk 2:1-20

Ps: 119, 113, 127, 123, 122

Den första person som nämna i julevangeliet är inte Jesusbarnet. Inte heller Josef eller Maria. Den första som nämns är kejsar Augustus. Den tidens mäktigaste person som styrde över hela det romerska imperiet. Ja, till och med över *hela världen* om man får tro julevangeliet, han befallde ju att hela världen skulle skattskivas. Man visste väl att världen var större än romarriket, men det fanns liksom inget viktigt utanför romarrikets gränser. Där bodde mest barbarer och vildar.

Och det finns en särskild anledning till att Lukas nämner Augustus i samma berättelse om Jesus födelse. Augustus var inte vilken kejsare som helst. Han var den som införde *pax romana*, den romerska freden. Och han betraktades som hela världens frälsare. Och hans födelsedag firades som evangeliet, evangelium var från början ingen kristen term utan en romersk som betyder *goda nyheter*. Och när en ny kejsare blivit född så gick budskapet ut om detta som ett evangelium.

Augustus var adoptivson till Julius Ceasar, som blev gudomligförklarad efter sin död.

Augustus kallade sig själv därför för Guds son.

Vi har alltså den tidens mäktigaste man, världens härskare, en gudomlig son och hela världens frälsare vars födelse firades som ett evangelium. Det är mot den bakgrunden vi får förstå varför Lukas har med Augustus i julevangeliet. När ängeln berättar för herdarna vad som hänt används samma formulering som om en ny kejsare blivit född. ”*Jag bär bud till er om en stor glädje*” börjar de med att säga. Ordagrant: jag vill *evangelisera* för er. Och vidare: *idag har en frälsare blivit född åt er i Davids stad, och han är Messias, Herren*. Och en himmelsk här ansluter och proklamerar en annan slags fred än den romerska.

Det Lukas gör anspråk på är att Jesus är den nye kungen. Men inte någon jordisk sådan, han har inga anspråk på tronen i Rom. Hans rike är inte av denna värld och därför slutar hans jordiska liv inte på en tron, utan på ett kors. Hans rike är universellt och inbjuder alla människor att bekänna honom som kung.

Det som Augustus är på *låtsas*, det är Jesus på *riktigt*. Augustus var ju inte världens härskare, världen var mycket större än romarriket och *pax romana* varade inte så mycket. Och kejsar

Augustus är idag känd för en bredare allmänhet enbart för att han omnämns i julens evangelium: evangeliet om *att ett barn har blivit född, en son är oss given*.

Den kända julepisteln från Jesaja börjar med orden: *”Det folk som vandrar i mörkret ser ett stort ljus, över dem som bor i mörkets land strålar ljuset fram.”* När Kristus kommer så skingras mörkret. Det är julens budskap. Vi tände Kristusljuset när detta lästes och det ljuset kommer vara tänd under våra gudstjänster under den tid av kyrkoåret då Jesus vandrar på jorden.

Jesus skingrar det mörker som hindrar oss att se. Se vem vi är och vår se vår medmänniska. Det ligger ett mörker över människornas hjärtan, som gör människorna till varandras fiender. *”Det folk som vandrar i mörkret...”*

Men denna natt så tänds alltså ljuset.

Nog är det en upplevelse som alla föräldrar har: att våra barn är oss givna, att de är gåvor från Gud. Det speciella med detta barn är att det är en gåva till oss alla. Inte bara till Josef och Maria, utan till alla folk. De namn som barnet har och som han räknar upp antyder ju det: Allvis härskare, Gudomlig hjälte, Ewig fader, Fredsfurste.

Vi brukar väl inte associera barn med makt och välde. Och när herdarna kom och såg barnet i Betlehem så såg det väl inte mycket av det heller. Men bakom detta oansenliga barn så gömmer sig dessa väldiga namn: Allvis härskare, Ewig fader, Fredsfurste.

Profetian hos Jesaja som skrevs ner 600-700 år tidigare, det sker nu i Betlehem. Barnet blir nu fött. Julevangeliet hos Lukas är också ett stycke mänsklig historia. Jesus födelse skedde inte i en fiktiv by i ett fiktivt land, ”någon gång”. Det är inga sagor som Lukas berättar. Platsen anges; Betlehem. Det skedde när Augustus genomförde en skattskrivning, Gud blir en del av den mänskliga historien, ett namn i romarnas folkbokföringsrullar.

Gud blir väldigt konkret. Han är visserligen inte den som kommer med synlig makt och härlighet, men likafullt konkret och påtagligt. Stilla och tyst vilar han i krubbans hö. De mäktiga namn som barnet bar på syntes inte utanpå.

Gud valde att leva ett konkret människoliv. Bli ett barn, växa upp och bli vuxen. Han levde ett vanligt liv i en snickarfamilj. Arbetade tidigt för brödfödan. Deltog i gemenskapen i den lilla staden Nasaret. När Gud blev människa så blev det på riktigt.

Och det sker alltså när det är som mörkast. Det är då ljuset tänds. I nattens tystnad och mörker föds det nya livet.